

Maamaksust

2009. aasta lõpus tehti maamaksuseaduses mitmed muudatused, mis hakkasid kehtima 1. jaanuarist 2010.

Tasub teada:

1) senise summa kolmeks jagamise ja kolme tähtpäeva asemel antakse seadusemuudatusega kaks tähtpäeva ja summaline piirmäär 1000 krooni. Seega kuni 1000-kroonine maamaks tasutakse 31. märtsiks. Maamaksust, mis ületab 1000 krooni, tasutakse 31. märtsiks vähemalt pool, kuid mitte vähem kui 1000 krooni. Ülejäänud osa maamaksust tasutakse hiljemalt 1. oktoobriks.

2) Maksu- ja Tolliamet väljastab maamaksuteate hiljemalt 15. veebruariks. Maksumaksja, kes ei ole maamaksuteadet 25. veebruariks kätte saanud, on kohustatud sellest 30 päeva jooksul teavitama maa asukohajärgset Maksu- ja Tolliameti piirkondlikku struktuuriüksust.

Juhul kui on midagi valesti maamaksu arvestuslikus osas, andmetes, siis palun sellest anda kohe selgelt teada maanõunikule telefonil 3260875 või piret@rakke.ee.

3) maamaksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata, kui maksusumma on alla 50 krooni. Samuti ei arvestata intressi ja intressinõue jäetakse esitamata kui tähtpäevaks tasumata maamaksusummalt arvutatud intress on väiksem kui 50 krooni.

Seega enamus kortermajade elanikke ja väikeste maatükkide omanikke maamaksu tasuma ei pea ning teadet neile ei väljastata.

4) maamaksukohustus tekib 1. jaanuaril ja maksuteade väljastatakse isikule, kes 1. jaanuari seisuga on maa omanik, hoonestaja, kasutusvaldaja või kasutaja.

See tähendab seda, et kui aasta jooksul muutub maa omanik või kasutaja, siis maamaksusumma ümberarvestusi ei tehta ja uusi maksuteateid ei väljastata. Tehingupooled peavad ise otsustama, kas varasema omaniku või kasutaja poolt juba tasutud või pärast tehingu sooritamist tasutav maamaksusumma lisatakse tehinguväärtusele või sisaldub see tehinguväärtuses.

Piret Lükk
Maanõunik

Uudised noortekeskusest

29. jaanuaril selgusid noortekeskuse parimad lauatenнисes.

- I koht Ergo Sildmets
- II koht Risto Rõuk
- III koht Madis Kukk
- 4. Timo Tiik
- 5. Marko Kabral
- 6. Sander Nurmist
- 7. Mart-Sander Peetso
- 8. Gert Vunder

Uus aasta on alanud noortekeskuses väga edukalt. Nüüd on lõpuks võimalik meil ka piljardit mängida. Lauatennis võistlus sai peetud uue lauaga. Projektkirjutamise ja juhtimise koolitus sai noorte poolt ainult positiivseid hinnanguid. Edukalt toimivad ka taimeseade ja vildikursus. Need kursused on noortele tasuta ja kes veel pole osalenud, aga soovi oleks, siis tule aga julgesti.

Taimi Talpas-Taltsepp
Rakke Noortekeskuse juht

Projektkirjutamise koolitusest loe lähemalt lk.

Foto Heli Hahndorfi kogust

Sel aastal on külmataat oma tõelist palet näidanud, et keegi ei saaks jälle öelda, et Eestimaal pole korralikku talve olnud. Kõrged lumehanged ja termomeeter ikka ja jälle üle -20, sellised need õiged talved ju kunagi olidgi. Nüüd ehmata me ära ja peame külmapühasid, kui külm näpistab ja puudevarud vähenevad silmnähtavalt.

Sädelevad päikesekiired tantsimas mööda lumelagendikku, on ju muinasjutuline, mida tasub kindlati nautima minna. Mida rohkem kevadele vastu, seda kutsuvamaks muutub loodus. Öeldakse ju, et kunagi pole õues liialt külm, lihtsalt asi on vales riietuses. Otsigem siis kapipõhjast üles sooja käpikud ja karvamüts ning kohtumiseni metsateel või suusarajal.

Annika Aasa, toimetaja

Suusatama!

Erakordselt lumerikas talv pakub ohtrasti võimalusi talispordi harrastamiseks ja kindlasti ka lihtsalt kaunis looduses viibimiseks. Suusaradade hooldamisel oli lund kohati nii palju, et olemasolev tehnika ei saanudki lumega hakkama, aga praeguseks on rajad sõidetavad. Lisaks Rakke linnamäe suusaradadele on väikesed ringid sisse sõidetud ka koolide juures nii Rakkes, Sallas kui ka Rakke linnamäe staadionil. (Külmalaine pidurdas Sallas teiste radade sissesõitmise lõpetamist, aga lehe ilmutamise ajaks peaksid ka need rajad korda saama). Ka Rakke suusaradade valgustuse automaatika tõrkus veidike külmade ilmade pärast, kuid praeguseks on probleem lahenduse leidnud ja kella 16.00 kuni 21.30 on laululava parklast võimalik valgustust sisse lülitada. Palve oleks muidugi valgustuse kasutajatel, et kui lahkute ja sõitjaid rohkem ei ole, lülitage valgustus välja. Kuigi on olemas ka automaatika, siis kasutuna põlev valgustuse aeg on tühi kulutus. Lisaks suusatamise võimalusele saab vallamaja juures tiigil ka uisud alla panna. Puhastatud plats pole küll suur, aga kellel juhtuvad uisud olema, saab hoo ikka üles võtta.

Palve oleks kelgutajatele ja jalutajatele, et suusaradadel ei kõnnitaks ega kelgutaks. Linnamäe kelgutama minemiseks tuleks kasutada staadionipoolset mäekülge. Äärmisel juhul tuleks käia suusaraja äärel või suusarajaga paraleelselt kulgeval lumesaani jäljel. Jalajälgedest tekkinud auke on äärmiselt raske siluda ja suusatajatele on need probleemiks. Neile, kes soovivad jalutada linnamäel, on staadionil sissesõidetud rajad ja lumesumpama ei pea.

Järgneb lk. 6

Selles numbris saad lugeda:

* Vallavalitsuse ja -volikogu otsustest lk. 2	* Hiina meditsiinist lk. 7
* Hindamisest kehalises kasvatuses lk. 2	* Naiskodukaitsest lk. 8
* Suusasaavutustest lk. 6	* Tantsumemmede tegemistest lk. 9
* Keelekaitse uuest väljaandest lk. 6	* Noorte projektkoolitusest lk. 9
* Ohutusest jääl lk. 7	* KÕU Rakke vallas lk. 10

Vallavalitsus otsustas

20. jaanuar

*Määrati ja maksti toimetulekutoetust jaanuaris 13 isikule kogusummas 16 796.- krooni ja täiendavat sotsiaaltoetust 4 isikule kogusummas 800.- krooni.

*Maksti ühekordset toetust 6 isikule kogusummas 4192.- krooni seoses raske majandusliku olukorraga.

*Maksti sünnipäevatoetust 500.- krooni Aino Mittile.

*Kinnitati Tammiku Avahooldekeskuse sotsiaalhooldustöötajate palgamääraks 6100.- krooni.

*Eraldati Rakke valla eelarvest kultuuriüritustest Mustametsa Muinsuskaitse klubi toetamiseks 3000.- krooni.

*Otsustati tunnistada lootusetuks vallavara hulka kuuluvad järgmised nõuded Aleksandr Filatovi üürivõlg (532.40 krooni) ja Virgo Ploompuu võlg (91.80 krooni) ja FIE Andres Puhasmetsale esitatud arve Edru ülesõidus vallateel korrastamiskulude kohta 6376.70 krooni.

*Väljastati ehitusluba Heli Kiigemäele elamu rekonstrueerimiseks vastavalt FIE Aare Traksi poolt koostatud projektile.

*Pikendati otsustuskorras mitteilurumide lepingut AS-ga Eesti Post, Rakke PTKÜ-ga, EEK ja BKL Rakke Kogudusega, OÜ-ga Skelle tähtajaga kuni 31. detsember 2010.

*Lõpetati valla omandis oleva 2-toalise keskküttega korteri (Metsa 6-11) üürileping Riivo Lahega, alates 01.02.2010 ja ahiküttega korteri (F.R.Faehlmanni tee 25a-2) üürileping Nadežda Tikkerbäriga, alates 01.01.2010.

*Anti üürile valla omandis olev 2-toaline

keskküttega korter (Metsa 6-11) Elli Soele alates 01.02.2010 kuni 31.12.2010.

*Pikendati valla omandis oleva 3-toalise ahiküttega korteri (Lahu küla) üürilepingut Taimi Sammeliga, 2-toalise ahiküttega korteri (F.R.Faehlmanni tee 17-2) Olga Lembineniga, 1-toalise keskküttega korteri (Metsa 1-9) Ellen Nuudiga, 3-toalise keskküttega korteri (Tähe 2-23) Elari Vahiga, 1-toalise keskküttega korteri (Metsa 3-20) Kristi Siimuga, 2-toalise keskküttega korteri (Metsa 3-22) Aivo Jaanseniga kuni 31.12.2010.

*Anti nõusolek Rakke Kalasportklubile kalapüügiõiguste korraldamiseks Ao Paisjärvel 14.02.2010. Ürituse korraldajad on kohustatud järgima Rakke valla avaliku korra eeskirja ja heakorraeeskirja, vastutajaks Kaur Salus.

*Kinnitati Rakke alevikus asuva Kasepargi katastriüksuse piirid ja pindala 16246 m², sihtotstarbeks üldkasutatav maa.

*Otsustati mitte muuta Olev Kiika ja Heino Aasa olmejäätmete mahuti tühjendussagedust (üks kord kvartalis).

*Väljastati OÜ-le COPEES kaevamisluba kaevetööde tegemiseks (Staadioni 2 katlamaja kinnistu piiril) Rakke katlamaja gaasi sulgemisseadme paigaldamiseks.

*Eelnõud volikogule.

Vallavolikogu otsustas

*Anti nõusolek Ida Regionaalsele Maanteeametile geoloogiliseks uuringuks Tammiku karjääris.

*Muutused Rakke Vallavolikogu 23.03.2006 määruses nr 10 „Toimetulekutoetuse vahendite ülejäägi väljamaksmise kord“. (Paragrahvi 2

lõiget 1 täiendatakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Toimetulekutoetuse rahaliste vahendite ülejäägi korral on õigus maksta sotsiaaltoetusi üksi elavatele isikutele, paljulapselistele peredele, puuetega inimestele ja toimetulekuraskustes peredele, kelle sissetulekud ühe pereliikme kohta on väiksemad kui kahekordne toimetulekupiir.“

Paragrahvi 4 lõiget 1 täiendatakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Täiendavat sotsiaaltoetust määratakse isiku avalduse alusel, mis esitatakse Rakke Vallavalitsuse kantseleis, kus see registreeritakse ja suunatakse avalduse menetlemiseks sotsiaalnõunikule. Toetuse taotleja vastutab esitatud andmete õigsuse eest. Valeandmete esitamise korral maksmine lõpetatakse ja makstud toetus nõutakse tagasi.“ Paragrahvi 4 täiendatakse lõikega 4 ja sõnastatakse järgmiselt: „Paljulapseliste perede koolitoidu, koolitarvete ja kooliriie toetuse ning ravimite, prillide, abivahendite, puuetega inimestele kütte ostmise ja ühekordse toimetuleku soodustamise toetuse suuruse kehtestab igaks eelarveaastaks vallavalitsus.“

*Muudeti Rakke Vallavolikogu 14.09.2006 määrust nr 15 „Tammiku AHK põhimääruse kinnitamine“ järgmiselt: muuta § 5 lg 7 esimest lauset sõnastuses „Hooldekodu töötajatega sõlmib, peatab, muudab ja lõpetab töölepingu hooldekodu juhataja.“ Täiendada § 5 lõikega 17 sõnastuses - annab hooldekodu töö korraldamiseks käskkirju“.

*Nimetada Rakke valla aukodanikuks Antti Ilomets.

*Rakke valla 2010. a eelarve l lugemine.

Hindamisest kehalises kasvatuses...

Autor Janar Rückenberg

Olen Rakke Gümnaasiumis kehalise kasvatuses õpetaja viiendat aastat. Annan alates 4. klassist tunde nii poistele kui tüdrukutele. Olen lõpetanud Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonna ja oman terviseteaduse magistrikraadi. Miks ma seda ütlen? Mitte sellepärast, et kiidelda, vaid selleks, et ennetada juba eos igasugused spekulatsioonid minu kvalifikatsiooni osas. Nii mõnigi mõtleb, et mida sellise vähese praktikaga mees üldse räägib, kuid ei olegi see summaarne praktikastaaz nii lühike. Enne õpetajastatust tegelesin kolm aastat treeneritööga, mis on ka tegelikult sügavalt pedagoogilise olemusega protsess ja tegevus. Nagu ütlesin, olen õpetaja viiendat aastat, kuid kogu selle aja vältel on nii meie koolis kui ka haridusmaastikul tervikuna olnud hindamine kehalises kasvatuses vahelduva eduga suureks kõneaineks. Peamine probleem on ikka seesama vana debatt, kas kehalises kasvatuses peaks hinne moodustuma valdavalt püüdlikkuse alusel või peaks siiski olema ka mingisugused arvestuslikud nõuded. Keerutamata ütlen kohe ära, et olen rangelt viimase variandi pooldaja, praktikas ka teostaja. Olen isegi sedavõrd julge ja resoluutne, et väidan kohe oma kirjutise algul, et **praktikas ei**

olegi kehalist kasvatust võimalik teisiti hinnata kui arvestuslike nõudmiste alusel. Pange tähele, ma ei ütle normide alusel, vaid arvestuslike nõudmiste (harjutuste või liigutustegevuste) alusel. Sellel on suur vahe. Asugem nüüd aga konkreetselt asja kallale.

Kui hakata järele mõtlema, siis ei saa ma tegelikult üldse aru, kust, kuidas ja kelle käest debatt kehalise kasvatuses hindamisest on alguse saanud. Kust pärineb paljudes väga sügavalt juurdunud arusaam, et kehalises kasvatuses peaks hindama valdavalt just kaasatagemist ja püüdlikkust? Tüüpiline argument, mida kõige sagedamini püüdlikkuse eelistatud hindamise vajaduse kaitseks välja tuuakse, on see, et „kui ikka kehalisi võimeid või eeldusi ei ole, siis ei saagi ju nõuda“. Reeglina järgneb sellele koheselt alati ka näide muusikaõpetusest, et „kui ikka viisi ei pea, siis laulma ei hakka ka“. Aja jooksul on kujunenud eelnevalt väljatoodud väidetest tingituna mõtteviis, justkui oleks normaalne, et nelja või viie peaks iga õpilane kehalises kasvatuses kätte saama, kolme igal juhul. Ei ole see asi kahjuks või õnneks nii lihtne. Jah, tõepoolest, esmapilgul võiks nende väidetega ju nagu nõuski olla. **Samas, miks me räägime mingisugustest eeldustest ainult kehalises kasvatuses või laulmises?** Miks ei arvestata hinnete panekul näiteks kasvõi seda, et mõnel õpilasel on suurepärane anne keelte peale, reaalinimest ei saada aru kõige vähimatki? Või

vastupidi, mõnel on annet matemaatikas, kuid näiteks inglise keeles ja keeltes üldse on ta ülinõrk. Kui õpilane ikka korrutustabelit selgeks ei saa ja nii võib-olla juba mitmendat aastat, siis ma kahtlen, kas matemaatikaõpetajad ikka kirjutavad talle kolme ära? Miks siis kehalise kasvatuses õpetajana peaksin seua tegema? Miks on nii, et kui õpilane saab tunnistusele matemaatika (eesti keele või ajaloo jne) kahe, siis see kaks on seal tunnistusel õigustatum kui kehalise kasvatuses või muusikaõpetuse mitterahuldav ja võib tunnistuse ära rikkuda? Kui nelja-viielisel õpilasel tuleb kehaline kasvatus kaks (kolm), siis tõusevad kõik „tagajalgadele“, kui aga kirjandus on tunnistusel ainus rahuldav (või mitterahuldav), siis sellest suuremat numbrit ei teki.

Tihti peale võib kuulda või lugeda, kuidas tehakse maha terve kehalise kasvatuses hindamise süsteem ja õpetaja tegevus, räägitakse, et hinnata tuleb tunnist osavõttu, püüdlikkust ning nõudeid ei tohi olla jne. **Lugupeetud artikli lugeja, mitte ükski määrus, säte ega seadus ei keela arvestusnõuete ja normatiivide kehtestamist kehalises kasvatuses.** Kehaline kasvatus on aine nagu kõik teisedki, kus hinnatakse iga õpilast viiepallisüsteemis ja juhindutakse samuti „Õpilaste hindamise, järgmisse klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord“ sätetest.

Palju viidatakse Enn Lilienthali „Virumaa Teatajas“ ilmunud artiklile „**Kehalises kasvatuses ei tohi olla norme**“, mis on praktikas külvanud pigem kahju kui kasu.

Viide artiklile:

<http://www.virumaateataja.ee/121007/esileht/15041631.php>

Alustame sellest, et see on kõigest ühe online artikli pealkiri. Veelkord, mitte ükski määrus, säte ega seadus ei keela normatiivide ja arvestusnõuete kehtestamist kehalises kasvatuses. Tõsi, see on alati erinevatel aegadel suureks debatkiks olnud, kuid ärge eirake asjaolu, et see artikkel on vaid **ÜHE INIMESE ARVAMUS, SEE EI OLE SEADUS EGA NÕUE ÕPETAJATELE**. Artiklis sisaldub lause: „Kehalise kasvatuses tundides ei tohiks olla hindamisel üldse normatiive. Juhin tähelepanu, et räägitakse tingivas kõneviisis, mis tähendab, et praktikas kasutatakse hindamisel normatiive ja nõudeid, kuid tema arvates (küsimustele vastaja arvates) see nii ei peaks olema! Kordan veelkord, ükski hindamisjuhend ei keelusta tagasiside andmiseks nõuete, arvestuste ja normatiivide rakendamist!

Üsna sageli tuuakse mulle näiteks väljavõtte teadmiste ja oskuste hindamise üldistest eesmärkidest:

- 1) anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase arengut;
 - 2) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;
 - 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
 - 4) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- „Õpilase hindamise, järgmisse klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord“

Viide:

<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=12753100>

Loomulikult, ükski nendest ei ole vale, kuid praktikas tegutsedes ei saa ma õppeprotsessi teostamisel (õpetamine, hindamine, tagasiside) üksnes sellistele üldistele alustele toetuda. Õpetajana pean ma panema lastele hindeid. Hindeid ja hinnanguid ei ole ma kohustatud kindlasti panema selle eest, et õpilasel olid tunnis riided seljas ja ta natukene üritas midagi kaasa teha see ei ole asi, mida hinnata, vaid elementaarne, et õppeprotsess saaks üldse toimuda.

Hindamise eesmärkide esimene punkt ütleb väga selgelt: **hindamise eesmärk on anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase kehalist arengut**. Mis on tagasiside? **Koolis, tunnis ongi tagasiside üheks olulisemaks vormiks HINNE**. See näitabki nii õpilasele endale kui ka õpetajale, aga ka lapsevanemale, mida või kui palju on õpilane õpitavast tegevusest omandanud. Kui õpilasel tuleb tunnis midagi hästi välja, siis loomulikult ma kiidan teda (tubli, väga hästi sooritatud jne), see on ka tagasiside, kuid pelgalt sellise verbaalse ja jooksva tagasiside alusel ei saa õpilast ju lõplikult (kokkuvõtvalt) hinnata. Hinde saab õpilane tehtud töö eest ja see võib olla mis

iganes iseloomuga võrkpalli ülaltsööt, harkhüpe üle kitse, tasakaalu harjutuskombinatsioon poomil, Cooperi test, pörgatamine korvpallis, kaugushüppe tehnika jne. Tõsi, ka kaasatootamise ja püüdlikkuse eest saab ning võib hindeid panna ja seda tehaksegi, ent see ei ole sugugi primaarne ja ei määra lõplikku hinnangut lapse kehalisele võimekusele, tema oskustele ja tasemele.

Toon teile näiteks välja riiklikust õppkavast kehalise kasvatuses ainekava õppetegevused 4.-6. klassile:
Õppetegevus

1. Il kooliastme õpilasi iseloomustab tahe liikuda ja õppida, kogeda erinevaid tegevusi ja harjutusi. See on parim aeg motoorse tegevuste omandamiseks (kehaliste harjutuste tehnika õppimiseks), aga ka kehalise võimekuse (osavus, kiirus, üldine vastupidavus) arendamiseks. **Liigutuskuste kontrollharjutused ja kehaliste võimete testid**, mis pakuvad õppimise tulemuslikkuse kohta väärtuslikku infot nii õpilasele kui ka õpetajale, peaksid näitama edasise tegevuse suunda.

2. Kehalise ja motoorse arengu seisukohalt on väga tähtis õpilaste endi aktiivsus oma oskuste-võimete taseme teadmine ja soov end arendada loovad eeldused regulaarsele harjutamisele/treenimisele. Kehalise kasvatus õpetaja peaks õpilasi sportima innustama, neid vastavate teadmiste-oskustega varustama.

Väga selgelt räägitakse liigutustegevuste kontrollharjutustest ja kehaliste võimete testidest, viimaseid olen tegelikkuses isegi väga tagasihoidlikult rakendanud. Seesama tiritamm, arvestus rööbaspuudel või rõngastel, aga ka palli pörgatamine või ülaltsööt võrkpallis jne ongi hinnatavateks kontrollharjutusteks.

VÕTTES ALUSEKS HINDAMISJUHENDIS SÄTESTATUD PÕHIMÖTTE - kehalise ja motoorse arengu seisukohalt on väga tähtis õpilaste endi aktiivsus oma oskuste-võimete taseme teadmine ja soov end arendada loovad eeldused regulaarsele harjutamisele/treenimisele ja rääkides õpilaste endi aktiivsusest, siis seda ei ole täna enam olemas. Miskipärast jätavad nii lapsed kui lapsevanemad selle olulise punkti hindamisjuhendist peaaegu et alati oma õiguste nõudmisel kahe silma vahele. Õpilase enda tahe, soov ja motiveeritus on olulised ja võib isegi öelda, et õppekavas nõutavad. Praktikas on aga nii, et kui tagant ei sunni, siis ei tehtaks tunnis midagi, see on karm reaalsus. Hästi ütleb selle kohta Prantsuse Lütseumi direktor Lauri Leesi: „*Uued meetodid pedagoogikas, üldse igasugused uuendused baseeruvad tihti mõistel „hea laps“.* Eeldatakse seda, et laps on väga teadmishimuline. Ta tahab kooli tulla, ta tahab õppida, ta tahab osaleda tunnis, ta tahab omandada teadmisi - kõike tahab! Aga minu pedagoogiline kreedo lasub teistsugusel nähul - on ka lapsi, väga suurel arvul, sageli üle poole, kes ei taha. Kes röömustavad, kui tund jääb ära. Kes armastavad neid õpetajaid, kes panevad häid hindeid väga kergelt, ja vihkavad neid,

kes on väga ranged. Kui kodus antakse vähe teha või ei anta üldse, siis see on röömustav.

Ma tahaks loota, et laps on hea, aga alguses ma siiski lähtun sellest positsioonist, et ta on mõnikord ka laisk, mitte teadmishimuline. Aga ma armastan teda sellegipoolest! Ja eeldades, et inimene võib olla ka selline, ehitan selle peale üles oma pedagoogilise kreedo. Ja selle peale ehitan üles kogu kooli pedagoogilise kreedo.

Kui me jääme lootma selle peale, et inimene omandab talle antud ülesande vabatahtlikult, ilma igasuguse õpetajapoolse sunnita, siis see lõpeb tavaliselt pedagoogilise krahhiga.

Võib juhtuda, et on olemas klassis üks selline usin õppur, keda teised nimetavad tuupuriks.

Minupoolne suunitlus on sunniviisiline, aga sundus peab olema meeldivalt esitatud. Laps ei saa sellest taganeda. Kas tekib piinlikkuse-moment. Või tekib tal oht hinnete näol. Hinne on minu jaoks üks distsiplineerimise vahend.

Viide artiklile:

<http://www.epl.ee/?artikkel=273384>

Nõustun hr Leesi filosoofiaga täielikult.

Aktiivsusest ja soovist ennast arendada räägiks veelgi. Kui räägitakse hindamisest kehalises kasvatuses, siis paljudel juhtudel jäädakse ikka ja jälle pidama paljukõneldud PÜÜDLIKKUSE juurde. Tegevõpetajana ja päevast päeva praktikaga kokkupuutuva inimesena väidan aga seda, et kui hakata püüdlikkust, teotahet ja tegutsemisvalmidust hindama, siis kukuks enamuse õpilaste hinded veelgi, see on karm tõsiasi. Kui õpitavaks elemendiks on näituseks seesama tiritamm ja tunnitihedus õpilasel on selline, et 45 minuti jooksul proovitakse antud elementi võib-olla 10-12 korral, siis teate, see ei ole endast parima andmine ega püüdlikkus. Kui õpilane teeb seda 82 korda või 102 korda tunni jooksul, siis on teine asi. Praktikas seda aga ei juhtu, proovitaksegi 5-6 korda ja hõisatakse, et „ma ei saa“, „ma ei oska“ jne. Nii kui keeran selja“, et tegeleda järgmise õpilasega või õpilaste paariga, algab vedelemine, lolitamine ja nende õpilaste segamine, kes soovivad harjutada. See ei ole kaasatootamine ja püüdlikkus. **Ma ei ütle, et kõik õpilased on sellised, ei ole, on ka väga tegutsemishimulisi õpilasi**, kuid üldine motiveeritus ja tahe pingutada on tundides alla igasugust arvestust!!!

Mis hakkab veel juhtuma, kui meil ei ole konkreetseid arvestuslikke nõudeid? Probleeme tekiks praegusest veelgi rohkem, usku mind. Kuidas, küsite te? Need, kes räägivad praegu sellest, et kehalises kasvatuses peaks hindama rohkem ja pigem õpilase kaasatõetamist ning püüdlikkust, ei kujuta tegelikkuses hästi ise ka ette, mida see püüdlikkus tähendab või kuidas selle hindamine välja näeks. Aga illustreerin taas oma mõtet praktika varal. Hea küll, spekulereime, et esmane on kehalises kasvatuses püüdlikkuse ja kaasatõetamise hindamine. Meil on kolm õpilast, kes kõik proovivad tiritamme selgeks saada. Esimene õpilane näeb suurt vaeva ja on tõesti näha, et ta tahab elementi selgeks saada. Ta proovib elementi seina abiga ja abita, 45 minuti jooksul

üritas ta end tiritamme asendisse uppida 66 korral. Tunni lõpul saadabki õpilast edu, ta suudabki kuidagi pea ja käte toetusel jalad tiritamendis seisma saada, kuid jalad on väga kõverad, laiali ja sirgeks neid veel päriselt ei saa, keha asend vildakas ning püsimist antud asendis ka üle 2-3 sekundi ei ole. Kuna element on kuidagi küll tehtud, kuid seda väga puudulikult, saaksin ma õpilast **alustuseks** kolmega kindlasti hinnata. Lisaks tõesti, õpilane ju püüdis ka.

Võtame kõrval teise õpilase, kes soovib samuti antud elementi selgeks saada. Ta proovib seda 45 minuti jooksul isegi 68 korral, kuid tunni lõpuks ei ole veel näha erilist edasiminekut. Samas, ka see õpilane näitas üles suurt tahet asi selgeks saada. Hea küll, püüdlikkuse eest saab ka kolme. Kui praktikas kõik õpilased kirjeldatud viisil kogu aeg püüaks, siis siin võiks loo edasine kulg lõppeda. Ent varuge kannatust, probleemid pigem algavad.

Mäletate, meil oli ka kolmas õpilane. See õpilane, nagu tegelikult ka teised, teab väga hästi, et nii õpetaja, kui ka kogu hindamissüsteem tervikuna kehalises kasvatuses on sellised, mis väärtustavad õpilaste püüdlikkust (spekuleerime). Oma hinnangute andmisel lähtume peamiselt laste endi aktiivsusest, soovist ja tahtest ennast arendada ning midagi selgeks saada. **Ka see kolmas õpilane harjutab nende kahe esimese usina kõrval, ainult, et õpetajana ma näen, et ta proovib elementi ainult siis, kui mina tema poole otseselt vaatan. Nii kui ma vähegi otsese tähelepanu temalt lasen, nii on ta kõhuli matil maas ja vedeleb niisama. Tajudes ohtu, et õpetaja võib tema veeteerivat tegevust kuidagi avastada, teeb ta aeg-ajalt paar üliemotsioonit ja pingutuseta laiska sooritust ning jätkab mattidel mõnulemist.** Tunni lõpus on see õpilane ise muidugi üliveendunud, et ta on õpetaja korralikult ära petnud, ta ju ka „harjutas“. Mis sellest, et 45 minuti jooksul proovis ta tiritamme asendisse saada vaid 14 korral, aga ta „püüdis“. Õpetajana ma ju näen ja tajun tunni õhkkonda, milline on suhtumine, kuidas harjutatakse, kes pingutab ja kes kui palju midagi tegelikult üritab. See, kuidas suhtus tundi kolmas harjutav õpilane, ei ole aga püüdlikkuse ega tahe ja soov ennast arendada ning asja tööpoolest omandada. Teate, mis on kõige kurvem? Kõige kurvem on see, et sellised laisklejad ja head näitlejad on päris suur osa õpilastest. Kui õpilane on üheselt mõistetavalt tunnist tundi selliselt näidelnud, suhtumine on just selline olnud nagu meie kolmandal harjutajal, on näha, et puudub igasugune huvi ja tahtmine midagi ära õppida, siis **kuidas ma teie arvates peaksin teda kokkuvõttes hindama?** Samuti ei näe ma selliseid kunagi järeleaitamise tundides. Minu poolt kirjeldatud stereotüüp on veel leebe variant, tihtipeale kombineerub see mittepüüdlikkus ja huvi puudumine sellega, et leitakse ka aega ja võimalust nende vähestegi motiveeritud harjutajate häirimiseks. Eelnev stsenaarium kehtib püüdlikkuse väärtustajate seas praegu, ent muutuks massiliseks, kui seaduslikult sätestada, et nõudeid olla ei tohi. Loomulikult ma hindan eelnevalt kirjeldatud kolmanda harjutaja „püüdlikkust“

mitterahuldavalt. Mis sellele järgneb? „Aga ma ju harjutasin“, „ma ju pingutasin“, „ma proovisin küll, aga ei tulnud välja“. **Edasi järgnevad süüdistused, et õpetaja on hindamises subjektiivne ja hindab nägude järgi.** Samas nii õpetaja kui ka usinamad harjutajad nägid, kuidas asjad tegelikult olid. Oleks karjuvalt ebaõiglane panna eelnevalt kirjeldatud suhtumise ja tegutsemise eest rahuldavat hinnet. **See oleks meeletult ebaõiglane absoluutsel skaalal, iseäranis vääri nende suhtes, kes tõesti püüavad ja seda püüdlikkust saadab ka edu.** Lisaks, kui tugineda eelnevale kolme harjutaja olukorrale, siis kuidagi peaks ju vahet tegema ka nende kahe vahel, kes mõlemad olid usinad harjutajad, kuid ühe tegemisi kroonis edu? Veelgi enam, kuna lõppeesmärk on ju ikkagi nõutav element selgeks saada, siis pelgalt püüdmise eest hinde ära panemisega võime hoopis selle harjutaja viimast pingutust, kel elemendi ärategemisest vaid natukene puudu, hoopis tagasi hoida.

Võtame appi riiklikus hindamisjuhendis kehtestatud kriteeriumid hindamisel.

Hinded viiepallisüsteemis:

(1) Hindega 5 (väga hea) hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemus), kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega 5, kui õpilane on saanud 90100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

(2) Hindega 4 (hea) hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega 4, kui õpilane on saanud 7089% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

(3) Hindega 3 (rahuldav) hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega 3, kui õpilane on saanud 4569% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

(4) Hindega 2 (puudulik) hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega 2, kui õpilane on saanud 2044% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

(5) Hindega 1 (nõrk) hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega 1, kui õpilane on saanud 019% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Oletame, et meil ei tohi olla kehalises kasvatuses norme ja arvestusi. Andke mulle andeks, kuidas me saame hinnata PÜÜDLIKKUST või TAHET KAASA TEHA, KAASATÖÖTAMIST viiepalli skaalal? Õpilane oli täna tunnis 55% püüdlik või hoopis, et õpilane panustas oma maksimaalsest pingutusest, tahtest ja motiveeritusest kätelseisu selgeks saamiseks 83%? **Kui palju on üldse iga õpilase sajaprotsendiline potentsiaal?** Näete

ise, et see asi LIHTSALT EI TOIMI.

Kui me soovime, et riiklik hindamissüsteem võtaks hindamise ja hinnangute andmise aluseks õpilaste kaasatöötamise, suhtumise, püüdlikkuse tunnis ning individuaalsed iseärasused, tuleks nii lapsel kui ka lapsevanemal garanteerida see, et laps annab endast alati parima, ta on alati motiveeritud ja täis tahtmist tegutseda. Kas me suudame seda tagada? Seda ei saaks mina isegi oma laste suhtes kunagi lubada, ilmselt mitte ükski lapsevanem.

See kaasatöötamise ja püüdlikkuse hindamine tundub teoorias nii õiglase ja ilusana. Tegelikuses oleks see aga veelgi halvem variant kui tagasiside andmine erinevate nõuete alusel. Miks? **Sellepärast, et siis muutuks hindamine puhtalt subjektiivseks.** Õpilane võib öelda, et ta püüab maksimaalselt, kuid võib-olla õpetaja, aga ka mõni teine õpilane näeb selgelt, et see laps ei pinguta ega püüa tunnis tegelikult kohe üldse mitte. Minu kui õpetaja silmis ta tõesti ei püüdnud maksimaalselt. Lahendus ju ikkagi mitterahuldav, sest see subjektiivsusest nägemusest siis vastavalt ka hinne. Või kuidas kujutada ette sellisel juhul 3, 4 või 5 kriteeriumite täitmist? Püüab natuke, saab 3, püüab veidi rohkem, saab 4, püüab palju, saab 5 kas see liialt abstraktseks ei lähe? **Kust jookseb piir „püüab natukese“ ja „püüab veidi rohkem“ vahel? Kui on konkreetne arvestus, siis ei ole mingit mitmeti mõistmist, tegemist on õppekava alusel adekvaatselt koostatud arvestusliku nõudmisega.** Vahe on vaid selles, et tugev õpilane täidab nõude võib-olla kiiresti ära, nõrgem peab lihtsalt rohkem vaeva nägema ja teeb seda suurema eeltöö tulemusena. Ükski õpetaja ei koosta sedavõrd utoopiilisi arvestusnõudeid, et neid pole võimalik isegi maksimaalse soovi korral omandada. Minu senine praktika näitab seda, et pärast esmast ühtede ja kahtede sisseladumist on alati palju kära, kuid järeleaitamise tundides likvideeritakse sisuliselt 100% oma mitterahuldavad sooritused ja saadakse kokkuvõttev hinne **vähe** rahuldav. Reaalsus on see, et tõsist püüdlikkust näeb järjest vähem ja kahjuks näen seda alati alles siis, kui e-kool ühtedest ja kahtedest „punane“ on.

Kas on mõeldav õpilaste hindamine, mis järgiks seda, kas tema (õpilase) konkreetsed sooritused on aja jooksul paranenud või halvenenud?

Innustav ja edumeelne kehalise kasvatus õpetaja kindlasti peaks seda **ARVESSE VÕTMA ja praktikas võetaksegi**, ent jällegi, see ei saa olla primaarne ja määrava tähtsusega, kohe kuidagi ei saa. Need, kes sellest räägivad ei kujuta tegelikult ise ka ette, kuidas seda praktikas teostada. Kõik õpetajad peaksid siis kogu aeg tegelema ainult ju iga õpilase eraldi monitoringuga, see ei ole praktikas 100% reaalne. Seepärast ongi vajalikud mingidki vanuseastmest lähtuvad arvestuslikud kontrollharjutused (nõuded), mida õpilane suudab täita. **Kui õpilane on andnud tundides endast parima, on aktiivselt osa võtnud vähemalt 90% järelharjutamise tundidest ning on ka kodus harjutanud ja ikka ei tule esitatud arvestusnõudega toime, alles siis**

peaks hakkama rääkima individuaalse edasimineku hindamisest. Meie kooli arvestuslikud nõuded kehalises kasvatuses on sellised, et kui õpilane väga tahab, siis rahuldava hinde saab ta igal juhul kätte. On vaja ainult tahtmist. Õppekavas ei ole antud eraldi kriteeriume, kuidas ühte või teist arvestust (elementi) kolme, nelja või viie eest hinnata. Olen need ettenägelikult kõik välja töötanud, et kõigil oleks võimalus lähtuvalt oma tasemest hinne saada. Kui ma oleksin jäik ja toores õpetaja, siis toimuks hindamine „kõik või mitte midagi“ printsiibi alusel. „Nii teed kätelseisu ära saad viie, ei tee, saad kahe“ see oleks ju julm ja ebaõige, kas pole? Õnneks meie koolis asjad nii ei käi. Piisava püüdlikkuse korral on suur osa õpilastest võimalised nii neljaks kui viieks, kolmeks igal juhul.

Näide, sellest, kuidas hindan 4.-6. klassis kätelseisu abistamisega:

Kätelseis abistamisega: õpetaja viib õpilase seinast vastu kätelseisu, kuid õpilane ei püsi seal hetkegi (5 sekundit) 2;

Õpetaja viib õpilase seinast vastu kätelseisu ja õpilane suudab püsida vaid seinast näljal, jalgu seinast eemaldamata (5 sekundit) 3;

Õpilane läheb ise kätelseisu, viib jalad vastu seinast, eemaldab need sealt, kuid ei püsi etteantud aega, jalad kõverad ja keha vildakas (2 - 3 sekundit) 4;

Õpilane läheb ise kätelseisu, viib jalad vastu seinast, eemaldab need seinast vastast ja püsib etteantud aja, jalad sirged ja keha sirge (2 - 3 sekundit) 5;

See on vaid üks näide paljudest.

„Virumaa Teatajas“ ilmunud ja tihti viidatud artiklis „Kehalises kasvatuses ei tohi olla norme“ sisaldub ka järgmine lõik:

„Kehalise kasvatuses tund ei ole mõeldud füüsilise mahajäämuse likvideerimiseks. Kahe tunniga nädalas ei jõua õpilane ette areneda ega ei ole võimalik mahajäämust vähendada. Selleks peab õpilane tegelema spordiga ka pärast kohustuslikke koolitunde.“

Küsisin nii lapsevanematelt kui ka õpilastelt endilt, et kui palju tegeldakse kooliväliselt aktiivse spordiga, et tundides asjad ladusamalt sujusid? Mõelge sellele. Tegutsedes ise suisa võistlusspordilaseks ja treenides tõsiselt peaaegu et iga päev, näen väga hästi, kui palju keegi spordile vaba aega kulutab. Neid ei ole just meeletult palju, kuid olgu öeldud, et need, kes spordile panustavad, neil ei ole ka tundides ükskõik milliste nõudmistega erilisi probleeme. Kooliväline sportlik aktiivsus oleks samuti väga suureks eelduseks ja abiks, et tundides probleeme ei tekiks. Õigupoolest sisaldub see eeldus ka kehalise kasvatuses hindamisjuhendis. Miskipärast ei pöörata sellele kunagi tähelepanu. **Kuidas on lood õpilaste individuaalsete iseärasustega ja nende arvestamisega?**

Sellest oli juba juttu, kuid mõni sõna veel. Tõsi, õpilaste individuaalseid iseärasusi tuleb arvestada ja olen seda ka teinud, lastes paljudel juhtudel nii mõnegi õpilase nõ kergemalt läbi. Kuid me ei saa rääkida IGA ERALDI ÕPILASE IGA VÕIME PARANEMISE JA ARENEMISE HINDAMISEST. Kui me oleme üldhariduslikus koolis, kus on klassis 12, 15 või 20 õpilast (meie koolis küll harvem nähe), siis tunni ajal igauhega individuaalne tegelemine eraldi ei ole kuidagi

reaalne. **Sellepärast ongi konsultatsiooni ajad ja harjutamise ajad, mil õpilane saab tulla ja oma arengut järgi aidata ja nõrku kohti parandada.**

Tuleb aru saada, et on mingid piirid, millest allapoole ei saa enam langeda. Kogu ainekava on omavahel seotud, kui õpilane ei tee sel aastal ära tiritamme seinast abiga, mis on kolme element, siis on tal järgmisel aastal kolme veelgi raskem saada, kuna siis ei kasutata enam seinast abi. Selliselt on paljud elemendid seotud. Kui on üsna tavaline, et 5.-6. klassis teevad õpilased kombineeritud kava, mis sisaldab näiteks 6 tirit, 2 turiseisu ja 3 tiritamme, siis kuidas me saame sellist kava üldse õppima hakata, kui laps ei ole saanud 4. klassis tiritamme niisamagi selgeks. Ja nii see tase langeb kogu aeg, kulmineerudes sellega, et mõne aasta pärast on gümnaasiumi noormees juba väga tubli, kui ta kukerpalliga suudab ära teha. See on ju naeruväärne, kas te ei leia? Kuhu me nii jõuame?

Tuginedes oma senisele praktikale, väidan, et 99.9% õpilastest, kes tunnistusele mitterahuldava saavad, on kõik need, kes pole MITTE KORDAGI käinud harjutamistundides või kui, siis üks kord ja siis tegeldakse ka kõige muuga kui harjutamisega. See on jälle hea näide püüdlikkusest ja omakorda sellest, et tõelist püüdlikkust saadab enamasti ka edu.

Mõned rohkem lugenud lapsevanemad, üritades „tüüpiliselt harimatut kehalise kasvatuses õpetajat“ võõrsõnadega hirmutada, lähenevad probleemile aga hoopis peenemal moel. Räägitakse psühholoogiast, täpsemalt saavutusmotivatsioonist. Saavutusmotivatsiooni teooria on mulle mitmetelt ülikooli psühholoogiakursustelt vägagi tuttav. Tõsi on, et kui distants õpilase võimete ja püstitatud eesmärkide vahel on liiga suur, siis motivatsiooni, mis tegutsema ajendaks, ei teki. Vaadake, see ei ole aga sugugi veel terviklik pilt asja olemusest ja tegemist vaid mündi ühe küljega. Probleem on nimelt selles, et päris paljudel **PUUDUB IGASUGUNE HUVI TUNNIS PAKUTAVATE TEGEVUSTE SUHTES**. Puudub huvi midagi toredat, põnevat ja huvitavat selgeks saada ja omandada. **Ma küsisin selle peale kohe, et miks me sellega siis tegeleme, kui see lapsi ei huvita? Me tegeleme täpselt nende tegevustega, mida sätestab riiklik õppekava ja sellisel juhul tuleb teha arupärimised Eesti Vabariigi Haridusministeeriumile, kuna riiklik õppekava on just selle institutsiooni väljatöötatud dokument. Sellest lähtumine on kohuseks igale koolile!**

Olen ikka alati oma kohuseks pidanud teha õpilastele tunnid võimalikult mitmekesiseks ja huvitavaks. Tegevusi on „seinast seinast“, tunnitemad on erinevad, harjutusvara on vahelduv ja siiani ei ole naljalt kordunud. Kui see ikka ei motiveeri õpilast piisavalt tunnis kaasa tegema, siis ei olegi lihtsalt midagi teha.

Puudumine tundidest haiguse ajal...

Peatuksin põgusalt ka paaril hindamisega mitteseonduval probleemil. Puudumine tundidest haiguse ajal, tõsi selliseid olukordi on päris sageli. Õpilane ei pea haiguse ajal puudunud tunde järgi tegema ja seda pole meie koolis ka kunagi nõutud. Küll tuleb õpilasel vastata ära

arvestus või element, mida selles tunnis, kui ta puudus, hinnati. Kui Ants täna puudus ja teised vastasid korvpalli põrgatusarvestust, siis tuleb kooli naastes Antsul see järgi vastata. Nii on ju kõikide ainetega ja kehaline kasvatus selles suhtes ei erine teistest ainetest. Kui matemaatikas on kontrolltöö ja õpilane puudub, siis on iseenesestmõistetav, et õpilane teeb selle järgi. **On veel nõue, et 10 päeva jooksul, kuid mina ei ole seda nõudnud, peaaegu, et veerandi lõpuks kõik tehtud. Aga tundi kui sellist eraldi loomulikult ei pea järgi tegema, seda ei ole nõutud.**

Vabastustõenditega seonduvad probleemid...

Kui õpilasel on vabastus, siis ei ole ma sundinud kedagi kunagi praktiliselt kaasa töötama. Küll olen õpilasele alati öelnud, et kui ta tunneb, et ta saab kaasa teha, tõepoolest on suuteline ja soovib kaasa lüüa, siis ta võib tunnist osa võtta. Asjalikumad õpilased soovivad aga niigi ise tunnis kaasa töötada. **SUNDINUD POLE MA AGA KUNAGI KEDAGI JA VAEVALT, ET ÜKSKI KEHALISE KASVATUSE ÕPETAJA SEDA TEEB, ÕPILANE TEEB VABASTUSEGA KAASA AINULT SIIS, KUI TA ISE SEDA SOOVIB!!!**

Ainult lisan siinkohal, et tihtipeale näen ma nii mõndagi vabastatut (kes tunnis kaasa ei saanud teha) juba minu tunnile järgneval söögivahetunnil ilma riieteta, palja kaela, pea ja kätega koolimajast sööklasse jooksmas...

Kokkuvõtteks...

Tuleb aru saada, et ka kehalises kasvatuses ei panda hindeid pelgalt kohalolemise eest, hindeid saadakse tehtud töö eest, mis väljendubki erinevates arvestustes ja nõuetes. Ma ei kasutakski sõna normatiiv, kuna see seostub pigem sellega, et õpilane peab kindlasti palli viskama 35 m või kaugust hüppama 4.10, siis saab alles kolme. Sellist lähenemist ei kasuta ka mina ja leian, et see ei ole alati kõige õigem. Küll on aga igati normaalne nõuda teatud liigutustegevuste ja harjutuste omandamist, seda enam, et kõige jaoks antakse alati piisav õppimise ja harjutamise aeg. Kui tunniajastest nominaalajast ei piisa, tuleb võimaluse korral harjutada ka kodus (paljusid võimalusi asju saab ka kodus harjutada poomikava selgeks, kätelseis seinast näljal, tiritamm, põhiasendid, käteköverdused olavöötmega tugevdamiseks jne) ning käia harjutamisaegadel koolimajas harjutamas!

Ka matemaatikas (see on lihtsalt näide) ei saa lapsed selle eest hindeid, et lahendavad õpetajaga koos tahvli ees ülesandeid. Mis siis, et kõik teevad tunnis kaasa ja PÜÜAVAD. Ei panda püüdlikkuse eest hinnet ära. Ikka on nii, et võetakse uus osa, mõned tunnid õpitakse, harjutatakse ja korraldatakse ning omandatu kontrollimiseks järgneb tunnikontroll või kontrolltöö. Nii on ka kehalises kasvatuses. Ei nõua keegi kuskil, et kohe peab midagi vastama või ühe tunniga selgeks saama. Iga asja selgeks saamiseks või harjutamiseks antakse õpilastele aega ja nõuded on enamasti teada.

Päris lõpetuseks hea teema alustus www.perekool.ee foorumist, tekst muutmata kujul:

Miks nn oskusaineid ei peaks hindama või ei

peaks kõigile viisi panema? Miks matemaatikas ja eesti keeles tohivad olla hindenormid, aga muusikas või kehalises mitte?

Vähesed lapsed on üldandekad, enamikul on tugevam üks või teine külg, mõni asi jälle nõrgem. Ühel on keelevalts, teisel hea arvutamisanne, kolmas peab hästi viisi, neljas on tubli spordis. Miks mõnda võimet võib objektiivselt hinnata, mõnda mitte? Miks halva edasijõudmise pärast matemaatikas minnakse järeleaitamistundi või võetakse koduõpetaja, aga keegi ei pusi peale tundi käsitööd teha või ei jookse staadioniringe?

Miks muudes ainetes tublil lapsel ei või kehaline tunnistust ära rikkuda, aga tublil viisipidajast

spordipoisil, kes lisaks veel hea meistri mees, võib eesti keele hinne tunnistuse ära rikkuda?

Kehalises ei tohi sellepärast norme jälgida ja (halb) hindeid panna, kuna see võtab liikumisrõõmu? Aga arvutamislusti (halbade hinnetega) tohib rikkuda?

Lisaks leidsin internetist Pärnu Niidupargi gümnaasiumi kehalise kasvatusõpetaja Ingrid Võsu kirjutise „Hindamise eesmärk kehalises kasvatuses?“, kus ta kirjutab järgmiselt:

„Lähtudes riiklikust õppekavast, hindamiskriteeriumitest ja isiklikest kogemustest, olen koostanud omapoolse arvestuslike ülesannete lehe õppeveerandite

kaupa. Selle õppeaasta alguses jagasin need ka õpilastele. Põhimõtteliselt analoogilist süsteemi olen rakendanud eelmisel kahel aastal ja võin kinnitada, et see toimib päris edukalt. Positiivset nihet näen just suhtumises, õpilane teab juba õppeveerandi alguses täpselt, mida temalt nõutakse ja paljud arusaamatused on sellega lahendatud. Suhtumine oma kohustuste täitmisel on oluline ka edaspidise elu igas valdkonnas.“

Väga sarnane lähenemine minu käsitlusega kehalise kasvatusõpetamise hindamisest!

Loodan siiralt, et stimuleerisin teid kaasa mõtlema ja et suhtumine antud valdkonnas hakkab ka ükskord muutuma!

Algus lk. 1

Mitmed on pärinud suusatõstuki käivitamise võimaluse kohta. Iseenesest konstruktsioonid on töökorras, kuid metallivargad on juba kolmel korral elektrimootori sealt minema viinud. Viimane kord oli lausa talve hakul, kui lumi juba maas ja ligipääs raske. Lisaks metallikrattidele on suurem probleem tõstuki ohutuse tagamine. Nõuete vastavusse viimine tähendab aga suuri kulutusi ja nende otstarbekus tuleb esmalt välja selgitada. Tegelen kindlasti tekkinud probleemiga, aga täpset lahendust ei julge hetkel välja pakkuda.

Kuna võimalused suusatamiseks on olnud head, toimuvad ka traditsioonilised suusavõistlused valgustatud rajal ja kindlasti selgitame ka valla meistrid nii meeste kui naiste arvestuses. Täpsed võistluste toimumise ajad ilmuvad võistlusnädala kolmapäevaks kuulutuste tahvlitele ja valla kodulehele. Võistluste täpsemad kuupäevi segab paika panemast ilmastik ja Eesti- sisene kalender, kuna külma tõttu on mitmeid võistlusi ära jäänud. Ärajäänud võistlusi paigutatakse vabadele päevadele ja neile, kes Raket teistel võistlustel esindavad, peaks jääma ka võimalus kodustel võistlustel ennast proovile panna.

See kõik oleks informatsiooniks radade

kasutamise ja suusatamisvõimaluste kohta.

Vabariiklikul tasemel on toimunud juba mitmeid suuri suusavõistlusi ja Raket on edukalt esindanud Mairis Õispuu. Juba hooaja alguses ja möödunud aastanumbri sees tõi Mairis võitjakarika Pannjärvelt, kus peeti Vello Kaaristo mälestusvõistlused vabatehnika distantsidel. Samal võistlusel saavutas Maris Kaarjäär naiste arvestuses III koha. Paar päeva hiljem peeti samas ETV-Swedbank noorte sarja avalööki ja Mairis saavutas II koha. Väga hea tulemus tegi ka Marius Kaarjäär, kes konkureerides kaks aastat vanemate võistlejatega saavutas 55 võistleja hulgas 22. koha ja kaotust võitjale kogunes alla minuti. Albus klassikalises tehnikas peetud Jaak Mae karikavõistlustel võitis naiste harrastajate sõidu Maris Kaarjäär ja N14 vanuseklassis oli Mairis Õispuu tulemuseks 5. koht. Mitmed võistlused on jäänud krõbeda ilma tõttu ära, kuid loodame, et ilm veebruaris on suusavõistluste läbiviimiseks parem. Lisaks Mairis Õispuule harjutavad sügisest usinalt veel mitu noort ja kindlasti ootavad ka nemad kannatamatult oma esimesi starte.

Ilusat talve jätku ja sportlikke elamusi!

Enno Eilo

Sporditöö korraldaja

Fotol Mairis Kaarjäär ETV-Swedbank noortesarja stardis

Keelekaitsja esitlus

Keelekaitsja on Eesti Keele Kaitse Ühingu (EKKÜ) kogumik, millele pani 2001. aastal aluse Tartu Ülikooli professor, EKKÜ looja Eduard Vääri. Keelekaitsjat antakse välja kord aastas. Keelekaitsja üheks peamiseks eesmärgiks on näidata eesti keele atraktiivsust ja äratada üldist huvi eesti keele vastu, sest huvi pinnalt tekib soov kasutada emakeelt oskuslikumalt ning teadlikumalt.

Kogumiku 9. numbri esitlusel Tartu Laulupeomuseumis kõneles peatoimetaja Reet Vääri teemal „Missugust eesti keelt me tahame - normeeritud kirjakeelt“. Lähemalt peatus ta ametikirjade keelel.

Tartu Ülikooli magistrant Triinu Laar esines ettekandega „Interneti keelekasutusest“. Kuna interneti teel suhtlemine muutub iga päevaga ühiskonna loomulikumaks osaks, koostas ta oma uurimuse Delfi foorumite ja kommentaaride põhjal. Selgus, et juba 2007. aastal kasutas Delfi portaali üle 280000 inimese nädalas. Praeguseks on kasutajate arv veelgi kasvanud. Interneti

suhtluskeskkonnas kasutatav keel on oma olemuselt sarnane suulise argipäevaselt kasutatava keelega. Samas toodetakse teksti kirjalikult arvuti abil. Internetikeel on suulise ja kirjaliku teksti vahepealne nähtus. Murettekitav on asjaolu, et ei järgita kirjakeele norme. Sageli pole keelekasutus korrektne. Leidub liiga palju lühi-, liitsõna-, parasiitsõnavorme, slängisõnu. Siinkohal mõned ettekandest kõlama jäänud näited Delfi noortekast: üks, no maitea, tegelt, uus sonks, äge mumeelest, daa, jaaahhh, siit leiad kiiresti, suht naljakas, oleks pleissi vaja, onju, megairw, täiega rõve jne. Internetikeel avaldab aja jooksul mõju eesti kirjakeelele. Internetikeele olemasolu tunnistamine ja kirjeldamine võimaldaks eesti keele õpetajatel paremini eesti keele allkeelte erinevusi õpilastele selgitada. Sel moel on õpilastel võimalus sobivaid keelevariante valida ning aidata kaasa oma emakeelt hoida, leidis ettekandja.

Lisaks ettekannetena kuulnud kirjutistele on kogumikus ära toodud psühholoogi ja poliitiku professor Peeter Tulviste mõtteid keelehoiust.

Praegu esimese Eesti raamatuajakirja Lugu toimetaja Mari Klein selgitab, mida tähendab toimetamine. Ajakirjanik ja ajakirjandusõppejõud Sulev Uus kirjutab Sakala keelekasutusest. Sakala kultuurireporter Margus Haav on võtnud vaatluse alla ärimeeste nimemaitse. Kogumikust leiab veel palju muud mitmetelt autoritelt. Selles numbris on ära toodud Eesti Emakeeleõpetajate Seltsi pöördumine kogu Eesti Vabariigi institutsioonide ja avalikkuse poole.

Pärast ettekannete ärakuulamist tänas Keelekaitsja peatoimetaja Reet Vääri kohtalutunud artiklite autoreid, kinkides neile trükivärske kogumiku. Üks nende seast oli allakirjutanu, artikli „Eesti seltsiliikumise tulevikule mõeldes“ autor.

Keelekaitsja pole mõeldud ainult erialainimestele, vaid kõigile, kes kasutavad eesti keelt ja kellele on oluline eesti kultuur.

Keelekaitsja 8. ja 9. numbriga on võimalus tutvuda Rakke muuseumis.

Aime Kinnep

Ettevaatust jääl!

Selle talve märksõnad on krõbe pakane ja rohkesti lund. Pikalt püsinud külmakraadid on veekogudele kasvatanud jääkaane, mis ahvatleb inimesi sellele minema - keda jalutama, keda mängima või kalastama. Kahjuks juhtub õnnetusi veekogudel ka sellisel ilusal perioodil.

Reeglina kannab inimest vähemalt kümne sentimeetri paksune pragudeta, ühtlane ja sile jää. Samas võib jääkatte paksus ühe veekogu piires olla erinev. Ohtlikum on alati sügisene ja kevadine jääkate. Sügisel toimub jäätumine ebaühtlaselt, kevadel muutuvad jäätumised tundidega. Näiteks hommikul ületatud jõeää ei pruugi õhtul enam inimest kanda.

Ohtlikud kohad jäätunud veekogudel, kus tasub olla eriti ettevaatlik või neid üldse vältida, on kõrkjate kasvukohad, koolmekohad, allikakohad (lumekatteta jääl näha tumedate laikudena) ja vette langenud puuvõrade ümbrus. Teadma peab, et jää on alati nõrgem vooluveekogudes, suudmekohtades, paadisildade postide ümbruses ja kohtades, kus veekogud kitsenevad.

Mida teha, et talvisel veekogul viibimine võimalikult ohutu ja turvaline oleks?

Enne jääle minekut teavita oma lähedasi, võimalusel kutsu kaasa sõber. Hangi võimalikult palju infot veekogu kohta, kuhu on plaanis minna ning tutvuta ilmateate ja kohalike oludega.

Püüa sättida oma väljasõit valgele ajale.

Jäätunud veekogule minnes võta endaga kaasa jäänaasklid, mille abil saad külma vette vajudes jääaugust välja ronida. Kindlasti tuleb need riputada kaela, kõige pealmise riietuse peale, kust vajadusel lihtsalt kätte saaks. Lisaks võta kaasa ühest otsast terava metallotsikuga puust jääkepp. Sellega saab kontrollida jää tugevust või siis läbi jää vajudes toetuspinna suurendamiseks jääaugu servadele toetada. Turvalisuse suurendamiseks kannna päästevesti, mida saab valmistada ka ise. Selleks pane seljakotti veekindlasse kilekotti pakitud vahetusriided (fliis, sokid, kindad, müts). Seljakotis olev veekindlalt suletud kilekott hoiab sind läbi jää vajumise korral veepinnal, ühtlasi on pärast jäist suplust kuivad vahetusriided väga vajalikud. Veetemperatuur Eesti oludes jää all on umbes 4°C ja seal puudub ka tuul. Saades tagasi jääle, peab arvestama ka tuule ja temperatuuri koostõju. Näiteks õhutemperatuuril -10°C ja tuulekiirusel 10 m/s peab arvestama 31°C külmaga.

Jääl viibides pane hoolega tähele ohumärke, kuhu ei maksa minna. Näiteks jääs olevad tumedad kohad näitavad tavaliselt ohema jääga kohti - jää ise on hele, kuid läbi kumav vesi tume. Kuuldes kerget raginat, lahku jäält - see on signaal, et kusagil on jäässe tekkinud praod. Lahku jäält tuldud rada pidi - nii võid kindel olla, et jää kannab sind.

Kui vaatamata kõigile ettevaatusabinõudele oled siiski läbi jää vajunud, anna oma hättasattumisest hääle või vilega märku. Võimalusel helista numbrile 112. Jääaugust väljaronimiseks pööra end alati näoga tuldud suunda (tulles jää ju kandis). Toeta käed (peopesad, sõrmed harali) koos randmetega õlgade laiusele jääle nii, et ka küünarnukid toetuksid jääle. Tõsta jalad võimalikult veepinnale. Kui sul on jäänaasklid, siis suru nende teravikud jäässe. Jääle saades rooma või rulli end tuldud teed tagasi. Ära tõuse püsti enne, kui oled veendunud, et jää sind kannab. Saanud turvaliselt ohutusse kohta, tee kõik selleks, et ruttu sooja saada.

Õnnetusi on kergem ära hoida, kui nende tagajärgi likvideerida. Soovitan veekogudel liikumisel mõelda alati „üks samm ette“ - enne veel, kui lähed jäätunud järvele, jõeale või tiigile, mängi mõttes läbi stsenaarium, mis saab siis, kui läbi jää vajud ja külma vette kukud.

Täpsemalt, kuidas ennast kaitsta ja teisi aidata, loe veebilehelt www.kustuti.ee/paasterongas/ ja www.veehutus.ee

Ohutut viibimist veekogudel!

Karmo Lillemets

Ida-Eesti Päästkeskuse ennetustöö büroo peaspetsialist

Hiina meditsiini imed Rakke muuseumis

22. jaanuari õhtuks oli krõbedat talvekülma trotsides paras ports rahvast Rakke muuseumi saali kogunenud, et kuulata tutvustust Hiina traditsioonilisest meditsiinist. Lektoriks **Leho Allekand**, kes on juba 15 aastat seda teemat õppinud ja uurinud. Ta on läbinud Nei-Jingi koolituse Eestis, nüüdseks juba mitu aastat samal teemal loenguid pidanud ning inimesi tervise juurde suunanud.

Loengusse sisseelamiseks said soovijad proovida erilist Hiina teed, milles sisalduvat kõik 5 erinevat maitset, mida inimene vajab (magus, hapu, mõru, kibe, terav).

Leho Allekand rääkis alustuseks *taoistlikust* maailmakäsitlusest, mille juured pärinevad mitme aastatuhande tagant.

Taevane energia antakse Maale yang-yini kujul, mis on polaarsed vastandid. Yang on looduse vaimne ja loov alge (mehelikkus, valgus, taevast), yin aga materiaalne, inertne, passiivne alge (naiselikkus, hämarus, maa). Need teineteist täiendavad jõud eksisteerivad ühtsuses ja vastastikus toimes, on muutumise allikaks. Lektoril oli meile näidata „Muutuste raamat“ („Yijing“), mis on hiina kultuuri vanimaid kirjalikke mälestisi. Raamatus on 64 graafilist sümbolit (heksagrammi) ja nende selgitused, mille abil saab teada kõige oleva muutlikkusest. 64 erinevat olukorda inimese elus.

Taoism käsitleb inimest valgusolendina ja ülistab vaba indiviidi looduslähedust. Tao tähendab liikumist. Energia peab saama meie

kehas vabalt liikuda. Takistused on seotud haigustega. Tabelite abil saime pildi 5 elemendist, millele toetub nii taoistlik filosoofia kui ka kunst. Maa, puu, tuli, metall ja vesi on kõik omavahel seotud.

Aeg on Hiinas tsükliline ja algab kell 23.00 õhtul. Tunnid kannavad loomade nimetusi ja on seotud meie siseorganite funktsioneerimise aktiivsusega. Esimesel ringil on siseelundi tippaeg. 12 tundi hiljem on sama siseelundi madalseis. Näiteks 1.00-3.00 on energia maksa kanalis, 3.00-5.00 (tiigritunnil) on aktiivsed kopsud, 5.00-7.00 (kassitunnil) aktiveerub jämesool, edasi magu jne. Õigesti on toitunud, arvestades 12 elundi kella, kui sööme hommikul 30%, lõuna ajal 60% ja õhtul (mitte peale kella 17.00) 10% oma päevasest toidust, siis saab elundkond vajalikul ajal asjad aetud. Keda 12 elundi kell lähemalt huvitab, otsigu üles ajakiri „Kodutohter“ nr 7/8, 2002. Sealt leiata seletustega skeemi.

Kui juhtume hädas olema oma hinge kodu - südamega, mida energia takerdumise tõttu kimbutavad pisted või piinavad meid häirivad unenäod, siis hiina meditsiini soovitatud 8 sammu on kirjas ajakirjas „Kodutohter“ nr 2, 2002 (artikkel „Äng“).

Kõik, mis looduses on, alates mägedest ja kaljudest kuni puudeni ja nende leherootsedeni, vastab asjade loomulikule korrale.

Naiste loomulik kell liigub kiiremini meeste omast. Meeste areng toimub aeglasemalt. Looduse poolt on antud ka aeg, mil lisandub vaimne energia, mis võimaldab veel teha midagi asjalikku vaimsel alal (näiteks 65-70 a

naised). 75-80 a naised suudavad vaid säilitada olemasolevat, enam juurde ei õpi. Mõõdukas liikumine ka vanas eas on oluline. Tehti lihtsaid harjutusi kätele, et energiat liikuma saada (randmete pörgatamine, sõrmede masseerimine, sõrmede kokkulöömine jm). Lektor tutvustas ka Hiina meditsiini uuemaid saavutusi, sealhulgas unikaalset rahvatervise edendamise projekti, mille käigus õpetatakse inimestele, kuidas olla terve ja tugev kõrge vanuseni. Terviseprojekti raames ja eriti 2008. a olümpiamängudega seoses on välja töötatud bioloogiliselt aktiivsed toidulisandid. Hiina sportlaste kullasadu viimastel olümpiamängudel olla samuti seotud uute preparaattidega.

Toidulisandid sisaldavad imelist Tiibeti kõrgmäestikust kasvavat seent nimega korditseps, mis on ühtaegu nii taim kui loom. Traditsiooniliselt nimetatakse teda putuktaimeks. Lektoril sõnul puuduvad uutel preparaattidel kõrvalmõjud ning need omavad antibakteriaalset, viirusevastast ja immuunsust tõstvat toimet. Mõni inimene olla isegi nende rohtude abil vähihaiguse seljatanud.

Kel soovi ja julgust, sai mõnda eliksiiri ka osta, tõsi, hind oli krõbedavõitu.

Kahju lausa, et sel õhtul kellelgi peavalu ei olnud, muidu oleks proovida saanud faradoterapeutilist kaelavööd.

Imerohetest ja veel muustki huvitavast saab lähemalt lugeda ka internetilehelt: www.korditseps.ee

Tekst koostatud Maret Hiire ja Aita Müüri kokkuvõtete põhjal.

Lähenemas on tähtpäev, millega tähistatakse Eesti Vabariigi väljakuulutamist 1918. aasta 24. veebruaril. Sel päeval avaldati Tallinnas „Manifest kõigile Eestimaa rahvastele“, milles kuulutati välja sõltumatu ja demokraatlik Eesti Vabariik. 24. veebruar on Eesti riigipüha ja iseseisvuspäev.

Tänapäeval oleme süvenenud liialt argimuredesse ja unustame tõelised väärtused. Kirume riiki ja presidenti, küsime, kas sellist Eestit me tahtsime. Jah, aga millist siis? Kas sellist, nagu ta oli kaheksakümne aasta eest, millest oleme kuulnud vanavanematelt või lugenud ajalooraaamatust? Või hoopis mingit omamoodi Eestit? Milline peaks siis kirujate meelest olema see õige isamaa nagu? Kas me mitte ise ei kujundagi seda? Sest tegelikult on iga riik oma rahva nagu. Meie isamaa nagu peegeldub meie nägudelt.

Oled Sa kunagi mõelnud, mida võiksid Sina teha oma riigi heaks? Kuidas Sina oma kodanikukohust täidad? Kas riik on loodud Sind teenima või tahad Sa ka omapoolse panuse anda?

Naiskodukaitses on võimalik Sul seda teha, ühendada meeldiv kasulikuga!

Naiskodukaitses on Kaitseliidu erioorganisatsioon, mis koondab isamaalisi ja teotateliisi naisi üle Eesti. Põhikirja kohaselt on Naiskodukaitses ülesandeks toetada Kaitseliitu ja sellest lähtub ka suur osa organisatsiooni tegevusest. Kaitseliitu kuulub 12000 liiget. Koos Kaitseliidu erioorganisatsioonide Naiskodukaitses, Noorte Kotkaste ja Kodutütardega on Kaitseliidu peres tegev üle 19 000 vabatahtliku. Liikmed kuuluvad erinevatesse vanusegruppidesse kõikvõimalikest Eestimaa punktides, erinevatelt elualadelt, kuid ühtsed ideaalid ja sarnased eesmärgid seovad ometi tugevalt. Naiskodukaitsjad on täis teotatet ja kodumaa-armastust. Läbi mitmekülgse tegevuse saab toetada Kaitseliitu ja edasi kanda eestlust. Organisatsiooni kuulumine toob vaheldust argipäeva läbi hea väljaõppe, mõnusa füüsilise koormuse ja paljude praktiliste teadmistega.

Kui suur on tõenäosus leida ennast ühtäkki eksinuna metsas? Üksinda, ilma puhta vee, toidu ja vähimagi vihjeta asustusest? Millal pidid Sa viimati 300 näljast tigidale inimesele süüa tegema? Kuidas vastu pidada, kui tekib vajadus jala kümnete kilomeetrite pikkusi vahemaid läbida? Mida teha, kui Sa sõidad õhtul töölt koju ja maanteel on juhtunud autoõnnetus? Kas suudad säilitada kainet mõistust? Oskad tegutseda? Tahaksid õigesti käituda?

Eelpoolmainitud olukorrad pole teab mis tõenäolised, kuid oma harulduses seda hirmuäratavamad. Naiskodukaitsjat ükski nendest situatsioonidest ei hirmuta, sest omandatud teadmised ja oskused annavad talle enesekindlust igas olukorras hakkama saada. Tõepoolest - kas poleks hea olla teadlik ja tark, osav ja innukas...

Selleks, et anda elupäästvat esmaabi, ei pea

olema arst, välikokana tegutsemiseks ei pea omama tingimata vastavat erialapaberit. Naiskodukaitses pakub igaühele midagi, olenemata rikkusest või vanusest.

Naiskodukaitses on organisatsioon kogu eluks! Kui kümne või viieteistkümne aasta pärast ei jaksa koormusmatkal rassida ja võib-olla ei taha enam kuusevaiguga hambaid puhastada ja kolmandat päeva järjest täpselt sama märgi saapaid jalga tõmmata, kas isamaa ei vajaks Sind siis enam? Mina arvan, et vajab ikka. Alati jäävad Naiskodukaitses pisut vähem füüsilist pingutust nõudvad tegevused nagu toitlustamine, sidepidamine ja avalike suhete vallas toimetamine. Või kui ühel hetkel oled näiteks liiga kogukas ega saa enam supikatla otsa ronitud, kas see tähendab, et kodumaa ei vaja Sind? Ikka vajab, sest Naiskodukaitses spordilaagris on tarvis köit tõmmata. Aga vaadake tõe näkku ja küsigem, kas Naiskodukaitses vajab Sind ka viiekümne aasta pärast? Mina julgen sellele küsimusele vastata, et jah, vajab küll. Peale selle, et alati jääb

formeerimine ja sokijagamine, jäävad loodetavasti kõigile vaimsed võimed ja meelsus, millega organisatsiooni panustada. Usun, et iga inimene on väärtus omaette ja igal inimesel on oma, sageli esmapilgul täiesti märkamatuks jääv rikkalik pagas, mida teistega jagada.

Üks väärikas naiskodukaitsja on vahel mõelnud, et huvitav, milline ta elu oleks, kui ta poleks Naiskodukaitsesse astunud. Millega ta siis tegeleks? Käiks aeroobikas ja koeraga jalutamas? Lahendaks ohtralt sudokusid? Veedaks päevi pliidi ääres kokanduslikke imesid välja mõeldes? Tõsiasi on see, et tegelikult ei kujutata ettegi, mida siis tehtaks või milline elu oleks. Üht aga teatakse kindlasti: elu oleks märksa vaesem.

Naiskodukaitsja Inna Lälli jaoks on Naiskodukaitses organisatsioon, kuhu kuuluvad paljud tema parimad sõbrad. „Kui tundub, et Sul on vähe tõelisi sõpru, kellele toetuda rasketel aegadel, siis on paras viimane aeg leida üles Kaitseliidu Viru maleva üks Pikk tänav 15 Rakveres,“ arvab ta. Inna sõnutas on Naiskodukaitses Viru ringkonnas palju pereüritusi, kuhu saab oma pere kaasa võtta ning võimalus neile midagi huvitavat ja kasulikku õpetada.

Uuris ka Inna, et miks tema arvates peaks keegi kuuluma Naiskodukaitsesse? Tema arvas, et mõne jaoks on tähtsad peod või välitõttused, keegi leiab töökoha. Inna lisab, et ei käida ainult metsas püssiga jooksmas. On ka tubaseid motivatsiooniõhtuid, kus tegeldakse erinevate käsitöö- asjadega. Inna räägib, et naistel on väga uhked isetehtud õlasallid, pärlikeed ja muud armsad pisividinad. „Meie pidulik vorm on nii mõnelgi mehel silma särama pannud, olevat nagu uus

naine kohe“, sõnab Inna uhkusega Naiskodukaitses vormirõiva ilu kiites.

Naiskodukaitses liikmeks astumiseks tuleb esitada järgnevad dokumendid: soovivaldus koos kolme soovitaja allkirjaga (soovitajateks saab olla Naiskodukaitses või Kaitseliidu liige, kes on olnud liige üle ühe aasta, vähemalt 1 soovitaja peab olema Naiskodukaitses liige); perearsti tõend oma tervisliku seisundi kohta; koopia isikut tõendavast dokumendist; 4 passipilti.

Soovivalduse ja perearsti tõendi blanketid on saadaval Viru maleva kodulehel www.virumalev.ee Naiskodukaitses rubriigi all. Vormikohase avalduse ja perearsti tõendi blanketid on saadaval ka Viru maleva staabi Pikk tänav 15 Rakveres.

Kontakt: Viru ringkonna instruktor pr Maire Laht, tel 5201703, laht.maire@gmail.com; Viru ringkonna esinaine pr Urve Rosenberg, tel 53446130, urve.rosenberg@mail.ee; Rakvere jaoskonna esinaine pr Marit Mägi, tel 56717720, siren39@gmail.com; Tapa jaoskonna esinaine pr Kersti Pöder, tel 53036318, Kersti.P@hot.ee; Väike-Maarja jaoskond (loomisel) pr Kristel Kitsing, tel 57845943, Krispiinz@hotmail.com
Lisainfo: www.virumalev.ee, www.naiskodukaitses.ee

Memmede tantsurühma pilk möödunule

2010. aasta tõi endaga kaasa tõelise ja kauni talve. Aeg möödub kiirelt ja juba on läinud pool näärikuust. Kuna sellel aastal pole tantsumemmed veel jõudnud esineda, on kena teha tagasivaade meie tegemistesse.

8. detsembril kultuurikeskuses toimunud proovi järel istusid tantsumemmed koos segaansambli lauljatega omavalmistatud hõrgutistega kaetud teelaua ümber.

Juba suvel käisime oma 15. tegevusaasta möödumist tähistaval ekskursioonil Pärnumaale. Nüüd uuesti koos olles oli seda kõike tore meenutada.

Süütasime küünla meie hulgast lahkunute mälestuseks. Jagasime muljeid aastate jooksul toimunud käimistest-esinemistest. Lisaks oma vallas toimunud üritustele oleme tantsinud Roelas, Kiltis, Tamsalu, Haljas, Vokas, Koerus, Kangrumäel, Tallinnas jne. Meie teed on viinud meid ka Soome ja Läti. Vahepeal liitus meiega sõnakunstnikuna pr Luule Remsalu, kes läbi mõnusa huumori

kehasus mitmetesse rollidesse. Oleme esinenud koos segaansambliga.

Kõigi nende kenade pärlite eest mälestustekes täname meie agarat ja väsimatut tantsujuhti Elgi Viermanni. Memmede rühm alustas tegevust 1994. aasta 23. novembril, alguses kolme paariga. Vahepeal oli meid isegi 14. Praegu harjutame nelja paariga. Elgi eestvedamisel saime endile ka rahvariideid. Koos tänusõnade ja lilledega andsime talle tantsumemmede poolt omatehtud meie rahvariides nuku. Soovime talle tugevat tervist! On ta ju meist hoolinud ja voolinud tõelised tantsumemmed.

Suur tänu lasteaed "Leevike" perenaisele, kelle lahel loal me saame oma tantsuproove seal läbi viia! Meie siiras tänu Andrus Blokile ja Rene Põllumaale! Meeldivat aastat kõigile!

Maie Ots

Projektijuhtimise ja kirjutamise koolitus

6. jaanuari hommikul kogunesid noored Rakke noortekeskusesse projektijuhtimise koolitusele. Koolitust viis läbi MTÜ Ruumiloojad koolitaja Kairi Brik, kes on seadnud endale eesmärgiks julgustada inimesi oma ideid teostama.

Peaaegu seitse tundi kestnud õppepäeva jooksul tehti nii tõsisid töid kui mängiti lõbusaid seltskonnamänge. Puhkepausidel pakkus noortekeskuse juhataja Taimi teed, kohvi ja küpsiseid.

Alustuseks mängiti mõned lõbusad tutvumismängud, mille käigus õpiti üksteist natuke paremini tundma. Seejärel rääkis koolitaja sellest, et kõige raskem asi projekti juures on hea idee leidmine. Analüüsisime probleeme, mis meie kodukohas on ja mõtlesime, milliseid neist saaks projektide abil lahendada. Pärast jagas koolitaja Kairi Brik meid kolme

gruppi. Grupid valisid endale meelepärase teema ja hakkasid projekti kirjutama. Juhendamise abil valmisid suurepäraseid töid. Suured tänud Taimile, kes pakkus meile võimalust osa võtta sellest toredast koolitusest! Nüüd jääb vaid loota, et tulevikus saame ise projektide kirjutamisega hakkama.

Katre Pohlak

Odav müük

9. veebr. kell 13.00 Tom Põlvast
12. veebr. kell 13.00 Leili Põlvast
15. veebr. kell 16.00 Pekka Soomest

* * * *

Kursused-õppepäevad TAIMESADEKURSUS

8. veebruaril kella 18.00-21.00

Teeme SEADE SÕBRALE

Kaasa võtta: peotäis punast sisalit; 3 peotäit teist tooni sisalit (valge, roheline või muu teile sobiv toon); 0,5 plokki margoasist; 10-15 peenikest 30 cm pikkust kontpuuksa (või muid peeneid punast tooni varsi (ka kunst); vabal valikul õisi, lehti, skelettlehti, pärleid, ilutraati ja muud butafooriat (võib olla kunstmaterjal); tehnilist rullitraati. Töövahendid: oksakäärid, traadinäpitsad, liimipüss+ liimipulgad, terav nuga.

NB! sisalit ja oasist võimalik osta ka kohapeal.

KURSUS TASUTA
juhendaja Mary Tammet

* * * *

Pühapäeval, 21. veebr. kell 12.00

line-tantsu õppepäev

õpetaja Andrus Lippmaa Saku line-tantsu klubist. Osalustasu 40.-/ 20.-.

Kultuurikeskus kutsub

23. veebruaril kell 16.00

Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud KONTSERT-AKTUS

Esinevad muusikakoolide õpilased
Antakse kätte valla aukodaniku tiitel.
Kontsertkavas "Laulda meil oma laul"
esinevad Alen Veziko ja Andre Hein

* * * *

6. märtsil kell 20.00 tähistame

Idamaise stiilipeoga Rakke kõhutantsurühma 5. sünnipäeva

Olete oodatud koos meiega seda päeva tähistama. Tantsuks ansambel "The Best Way". Pääse 50.-

* * * *

Neljapäeval 25.märtsil kell 19.00 Rakke Kultuurikeskuses Rakvere Teatri etendus

"Meie Mehed"

Piletid 135.-, 115.-.

Info, piletite broneerimine ja laudade tellimine
tel. 3260879, 55692792 ja kohapeal
kultuurikeskuses.

Neil Simon

MEIE, MEHED

The Odd Couple, 1965

Lavastaja Toomas Suuman

Kunstnik Kristi Leppik

Tõlkija Hannes Villemson

Mängivad Eduard Salmistu, Taryo Sõmer, Ülle Lichtfeldt, Eili Neuhaus, Volli Käro, Toomas Suuman ja Heigo Teder.

Üks mees polnud iial kodus, naine ja lapsed olid pidevalt ükski, mees jõi palju, teenis palju, kulutas kõik tühja-tühja peale, unustas kõik vajalikud asjad ära, enda järel ei koristanud, tulevikuplaane ei teinud, tähtsust ei talunud, lubadusi ei täitnud. Teine mees oli kogu aeg kodus, naisele ja lastele rahu ei andnud, mees ei joonud tilkagi, teenis palju, kulutada ei lubanud, midagi ei unustanud, koristas kõike ja kõigi järelt, kavandas kõike, tähtsust pidevalt, lubadusi täitis liialt.

Oma naise armastasid mõlemad väga. Aga naised läksid ära, sest ei suutnud sellist elu enam välja kannatada.

Need mehed otsustavad koos elama hakata. Ilma naisteta, ilma maailma segava elemendita. Meeste sõprus peaks ju kõigest üle olema? Kuidas ja kas kaks meest ühise katuse all koos elades toime tulevad, näeb juba teatrisaalis.

KÕU on parima hinna ja kvaliteedi suhtega traadita internet Rakke vallas

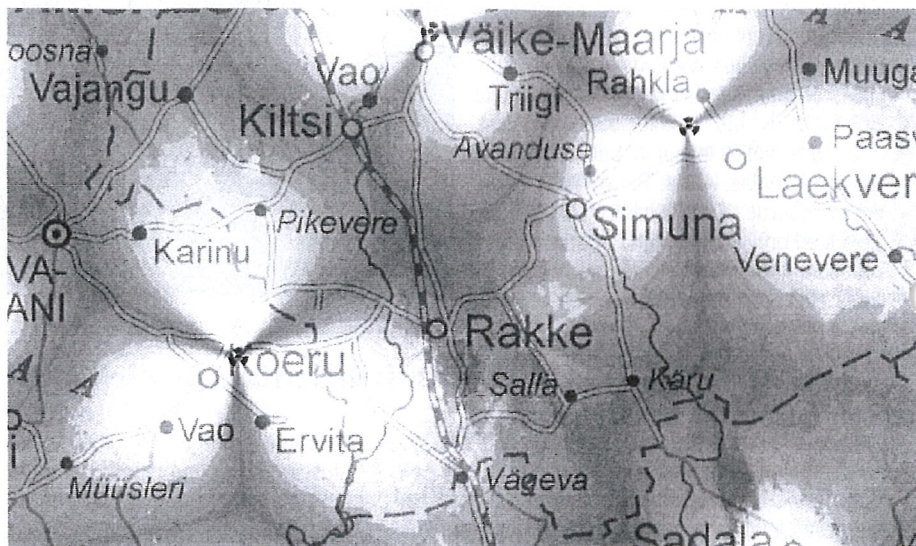
INGRID HAKKAJA

KÕU projektijuht

Viimasel ajal on tulnud turule väga erinevaid traadita interneti lahendusi, mille seas on sageli raske õiget valikut teha. Eesti Energia poolt pakutav KÕU internet on mitmes mõttes parim lahendus. Lisaks sellele on KÕU internetil Rakke vallas hea levi.

KÕU on tänaseks laima levi-alaga kui 3. põlvkonna mobiilne internet. Samuti ületab KÕU seadmete lubatud andmeside maksimaalne allalaadimiskiirus - 3 Mbit/s – GPRS teenuse võimalused. Kui sellele veel lisada fikseeritud kuutasu, mis ei sõltu alla- ja üleslaaditavast andmemahest, võib julgesti väita, et KÕU internetiga pakutav teenus ja selle eest küsitav hind on väga hea suhtega.

KÕU interneti kasutamiseks pakub Eesti Energia nii mobiilseid seadeid, mis võimaldavad kasutada interneti teenust asukohast sõltumata kui ka WiFi võimekusega koduseadmeid, mis sobivad eelkõige paiksele kliendile, kelle kodu või kontor asub maapiirkonnas. Mitte vähe tähtis on ka KÕU seadmete kasutamise lihtsus. Seade tuleb ühendada arvutiga ja arvuti ongi internetis töötamiseks valmis.

○ võõa hea levi ● hea levi ■ keskmine levi

Eesti Energia tütarfirma Televõrgu AS on pidevalt investeerinud KÕU teenuse kvaliteedi parandamisse seoses klientide arvu

jõudsa kasvuga. Rakke vald on üks neid kohti, kus KÕU leviala on peamiselt tasemel "hea" (vt. leviala kaarti)

KÕU hinnad:

- KÕU seadmete hinnad alates 1498,00 kroonist
- Võimalik osta seadmeid ka soodsas järeelmaksuga (alates 74,79 krooni/kuu)
- KÕUga liitumine on tasuta!
- KÕU kuumakse 298,00
- NB! Kui valid KÕU12, on esimesed 12 kuud internet kuumaksuta ehk TASUTA.

Liitumiseks:

- helista numbril 715 0755 (E-R 8.00–16.30) ja KÕU seade tuuakse TASUTA kätte
- soovides osta KÕU seadet järeelmaksuga, tuleb liitumine vormistada Eesti Energia klienditeeninduses kohapeal

UUS – KÕU24!

- KÕU24 seade vaid 1 krooni eest
- KÕU24 kuumakse 348,00
- KÕU24 liitumislepingu saab sõlmida ainult Eesti Energia klienditeeninduses

NB! KÕU24 puhul sõlmitakse tähtajaline leping pikkusega 24 kuud koduseadmele WiFiga (C-Motech CNR 680W) ning sellele pakatile ei laiene maksepuhkuse võimalus

KÕU kohta saab lähemalt lugeda ka veebilehelt - www.kou.ee
KÕU infotelefon 715 0715, klahv 1

Head fotod suurepäraseks!

Digifotoajastul on pildistamine muutunud väga lihtsaks. Sellegipoolest avastame vahel, et muidu suurepärasel fotol on mõni soovimatu objekt, horisont on viltu, teravust ja kontrastsust vähe või hoopis muu probleem. Selliseid pilte, mis kohendamist vajavad, leidub meil kõigil!

Samuti võiks vahel ju lapse pildist vahva kaardi kujundada või albumi parimaid pilte veelgi erilisemaks teha raame või efekte lisades.

Kui endal puuduvad vastavad oskused või arvutiprogrammid, tuleb appi www.tuunimine.ee

Pakume kõigile võimalust parandada fotode kvaliteeti või võtta nendega midagi hoopis põnevat ette. Saame korrigeerida värve, muuta pilti heledamaks või tumedamaks ja kohendada inimeste nägusid näiteks eemaldada punasilmsus või näolt mõned kortsud. Kujundame piltidest postkaarte ja teeme veel palju muudki põnevat. Tule ja uuri võimalusi kodulehel www.tuunimine.ee

Marike Talpas-Taltsepp
Marike@tuunimine.ee

Head Rakke valla elanikud, ootan rõõmuga inimesi, kes arvavad, et **massaažist** võiks neile abi olla.

Massaažiliigid, mida on võimalik pakkuda:

- klassikaline rootsi massaaž (väga erinevad lihas- ja liikumiselundkonnaga seotud probleemid)
- lümfi-massaaž (traumade ja operatsioonide järgsed tursed, lümfiödeemid)
- spordimassaaž (taastav)
- segmentmassaaž (lokaalne)
- lastemassaaž (ka beebid)
- kosmeetiline massaaž: kes ei tahaks olla kaunis? (nägu, dekoltee, õlavööde)
- refleksoteraapia (tallad ning jalalabad)
- süvarelaksatsioon (uudne lõõgastusteraapia liigestele ja lihastele)
- meemassaaž
- aroomteraapia
- hiina punktimassaaž
- tai massaaž (matil, läbi riiete)
- tui-na (tugev hiina massaaž)

Koos võime teha ka shindo harjutusi, mis virgutavad meelt ja keha, lisavad liikuvust ning parandavad painduvust. Soovijad saavad tunda-proovida reiki tervendavat puudutust.

Vaatlen austusega keha kui vaimu templi terviklikku toimimist. Kui vähegi saan, püüan aidata. (naljaga pooleks: töö on tellija materjalist.) Lõpptulemus on alati parim võimalik, kui panustame

Juba ühestainsast vereloovutusest muutub maailm paremaks ja abi saavad mitmed inimesed. Seda abi võivad ühel päeval vajada meie lähedased, sõbrad ja tuttavad või ka meie ise.

Põhja-Eesti Regionaalhaigla verekeskus korraldab Lääne-Virumaal järgmised doonoripäevad:

teisipäeval, 2. veebruaril kell 10.00-14.30
Rakvere Rahvamajas (Kreutzwaldi 2, Rakvere);

esmaspäeval, 22. veebruaril kell 10.30-15.00
Tapa Kultuurikojas (Turu 8, Tapa).

Uue aasta esimesed doonoripäevad toimusid just Rakveres ja need tõid head tegema väga paljusid südamlikke inimesi 158 doonori abil koguti rohkem kui 70 liitrit verd.

2009. aastal korraldab Põhja-Eesti Regionaalhaigla verekeskus Lääne-Virumaal kokku 28 doonoripäeva, sellele lisaks toimus 3-päevane doonoritelgi üritus Rakveres. Doonoripäevade toimumiskohtadeks Lääne-Virumaal on kujunenud Rakvere, Kadrina, Haljala, Mödriku, Tamsalu, Tapa ja Väike-Maarja.

Heategusid tulvil doonoripäevad tõid möödunud aastal kokku 2436 vereloovutust see teeb ligikaudu Haljala valla täis elanikke! Abivalmis doonorite toel koguti haiglate jaoks rohkem kui 1090 liitrit verd!

Verekeskus tänab kõigi patsientide nimel heategijaid ning kutsub järgmistele doonoripäevadele veebruaris.

Eesti haiglate patsiendid vajavad doonoriverd iga päev, sest verd ei ole võimalik tööstuslikult toota ja vere ainsaks allikaks on teine inimene. Verd loovutades on Sul võimalus aidata paljusid eluohtlikus seisundis inimesi. Doonorivere toel on võimalik teha ka paljusid operatsioone, mida muidu ei saaks suure verekaotuse riski tõttu sooritada.

Doonoripäeva külastamiseks tuleks varuda umbes 45 minutit, millest vereloovutus võtab 5 kuni 10 minutit ning ülejäänud aeg kulub ankeedi täitmisele, meditsiinilisele läbivaatusele ning väikesele puhkusele pärast vereandmist. Vereandmine on valutu ja ohutu protseduur, mille käigus võetakse doonorilt 450 ml verd. See moodustab kõigest 8% kogu täiskasvanu inimese

verest. Vere maht taastub kohe, vererakkude arv keskmiselt 72 tunni jooksul.

Loovutades verd, saame olla kindlad, et Eesti haiglate verevarud on piisavad. Verepuudus on meie kõigi ühine mure, sest abivajaja rolli võivad õnnetu juhuse tõttu sattuda ka meie sõbrad, lähedased ja tuttavad ning doonorivere olemasolust võib ühel päeval sõltuda ka meie enda elu.

Verekeskus soovib tutvuda lisainfoga
www.verekeskus.ee

Tule doonoriks, kui oled: terve, ei põe hetkel mõnda viirushaigust ega tarvita ravimeid; puhanud ja söönud; kehakaaluga üle 50 kg; 18-60 aastane.

Viimasest vereandmisest peab olema möödunud meestel 60 päeva ja naistel 90 päeva. Kui Sul on olnud nõelravi, tätoveerimisi või naha augustamisi, saad verd loovutada 6 kuu möödudes.

Vere-loovutusele tulles võta palun kaasa pildi ja isikukoodiga isikut tõendav dokument.

Tule doonoriks ja tee elu suurim kingitus!

Põhja-Eesti Regionaalhaigla verekeskus

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Rakke bussijaama juures peatub pangabuss üks kord kuus teispäeviti kell 15.00-16.30

(12. jaanuar, 9. veebruar, 9. märts, 13. aprill, 11. mai, 15. juuni)

Bussis saate:

- nõu pangateenuste kohta
- tellida ja kätte pangakaardi
- makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta
- teha arvuti abil makseld
- sõlmida hoiusid ja erinevaid lepinguid

Pangabussi sõiduplaan internetis: www.swedbank.ee
Küsi lisa 6 310 310

ühiselt: mina mõistuse ja jõuga, teie minupoolseid juhiseid järgides ning jõudumööda elustiili ning mõtteviisi korrigeerides. Kellel rüht vajab sättimist või on muid võimlemisega parandatavaid hädasid, annan koju kaasa harjutuste joonised-juhendid ja võime neid alustuseks koos läbi teha, et selgeks saada.

Kinkekaardiga saab tähtpäeva puhul (või miks mitte ka niisama, lihtsalt näitamaks oma hoolimist) kallitele lähedastele pakkuda mõnusa võimaluse veeta lõõgastav tunnike või paar massööri käte all. Nüüd, külmal talveajal, kasutan soovi korral soojendavaid kive.

Alati võib konsulteerimiseks ning massaažiaja kokkuleppimiseks helistada või e-kirja saata. Kontaktid: mobiil 56577903, lauatelefon 3253129, e-mail maret.maemoisa@gmail.com

Maret Hiire, massöör II, EML liige

Heida tusa tuulte teele,
mured metsarajale!
Kestku rõõm, mis täitnud meeli,
jäägu õnn su kõrvale.

Onnitleme veebruarikuu juubilare

50. juubelil
VELLO KRUUSTOK
RENE PÖLLUMAA
EHA SIIM

55. juubelil
ENDA ELBRE
AVO TALJA
HELMUT TEEDE
ÕIE TRUUTS
HELGI VEEMAA

60. juubelil
SILVI SEPA

70. juubelil
TOIVO ATLA

75. juubelil
LEO JAANSEN
KALEV MASSO
JOHANNES TUTT

85. juubelil
AINO MITT

Tuul puude ladvus tasa liigub,
me vaikselt leinas langetame pea...

Mälestame
LEEVI JUUR
29.04.1963-30.12.2009
URVE ALA
10.07.1936-22.01.2010

*Ei ole lohutust,
mis leevendaks leina...*

Ksenia Kangur (Auna)
4.06.1904-11.01.2010
mälestavad lapselapsed perega ja õe
lapsed perega

*Iga lahkumine on raske,
iga teelesaatmine on kurb.*
Mälestame ja avaldame südamlukku
kaastunnet Kaljole poegade, kalli
abikaasa ja ema
URVE ALA
surma puhul
Hilje, Milvi, Ülle ja Helve

Address
Rakke Vallavalitsus
Simuna tee 10
Rakke 46301
Lääne-Virumaa

Müüa
Teisipäeval, 9. veebr. kell 14.00-
16.00 Rakke raamatukogus
müüb OÜ Notton Trading Eestis
toodetud **trikootooteid**

Müüa kasutatud **elektripliit**
ELECTROLUX, hind 700.- EEK.
Info tel 53416057

Müüa **garaaziboks** Mäe tänava
garaazikompleksis, hind
kokkuleppel. Info tel 56452741

Müüa 2-toaline möbleeritud ja
remonditud keskküttega (köögis
ka pliidi kütmiss võimalus) **korter**,
asub esimesel korrusel.
Alghinnaks 50000 kr koos
mööbliga (võimalik osta ka ilma
mööblita). Info tel. 51944821 (E-
R päeval ajal)

Teated
Kellel on ära anda töökorras
"Riga" tüüpi **pesumasin**
info tel 3260876

OÜ Rotaks-R laos Väike-Marja
Pikk 30 müügil
BRIKETT (900 kg) 1980.-;
KÜTTETURVAS (60 liitrit) 20.-;
MAJAPIDAMISGAAS (21 kg
balloon) 495.-; LÕHUTUD
KÜTTEPUUD 450.- EEK/TM;
KOERATOIT ECONOMY 20 KG
280.-; KASSITOIT JOSICAT 10
KG 274.- jne
Kõik see saadaval maaletooja
laohindadega! Vaata ka
internetist www.rotaks.ee Info tel.
3220470/ 5296792

**Käru seltsimajas võimalus
üürida ruume** (saal, köök,
võimalus ka ööbida). Peo
korraldamiseks olemas lauanõud
40 inimesele. Asume Käru külas,
Väike-Maarja vallas. Info tel
53822369

Kolmapäeval, 10. veebr. kell 18.30
Rakke raamatukogus **mäluturniir**
"MÄLUKAS" V osavõistlus

Lp vallarahvas! **Remondin**
keevitusaparaate ja igasuguseid
elektrilisi seadmeid, mida
kodumajapidamises kasutatakse,
ka arvuteid. Hinnad kokkuleppel ja
poolmuidu. Vaatamise eest raha
ei võta. Tahaks lihtsalt aidata
vaesel masu ajal oma valla
rahvast!
Asso Sikkar, Koila küla info
tel.56503090
Asso.Sikkar@mail.ee
Kuulutus ei aegu!

Teostan kõikvõimalikke torutöid,
paigaldan kraanikausse, segisteid,
wc- potte, boilereid jne. Soovi
korral helistada tel. 56453338
Andres

Koerus (Paide tee 8) **"Valli
Lillepoes"** alates 10.02.2010
algab uue kevadhooaja **lille- ja
köögiviljaseemnete müük**.

Sel kevadel võtame vastu
ettetellimusi kuni 15. märtsini.
Hinnakirjaga on võimalik tutvuda
kaupluses kohapeal ja samas
võimalik seemneid ette tellida,

ettetellijatele hinnasoodustus 5%.
Meilt on võimalik ette tellida
kinkekimpe ja -seadeid
erinevateks tähtpäevadeks.
Ettetellimisel valmistame
matusenärgi, kimpe, leinakorve,
kirjutame leinalinte.
Pidevalt müügil lõike- ja potillid,
kunstlilled, lille- ja istutusmullad,
väetised, keraamikad õue ja
tuppa.
Kevadel alustame taas õue
istutatavate suvelilled müügiga.
Tere tulemast! Oleme avatud: E-
R 8-17, L 9-15 ja P 9-13 Info tel
3854198; 5225716 e-mail:
allmere@hotmail.ee

ÜLLE LILLEÄRI Rakkes pakub
köögivilja- ja lilleseemnete
ettetellimiseks poesolevat
nimekirja, juhul kui on
konkreetsed soove, palun pange
need kindlasti poes kirja!
Vabamüüki tuleb alates märtsist
kõike nii seemnete, muldade kui
ka väetiste osas (sibulaseeme
veidi hiljem - vähemalt 3 sorti
/stuttgart, punane ja ilmselt
peipsi). UUDISENA pakun
KINKEKARTI teile taskukohase
hinnaga (alates 50.- kroonist), mis
kehtib 2010. aasta lõpuni.
Edukat tiigriaastat ja meeldivat
koostööd! OOTAME TEIE
tellimusi poes ja ka telefoni teel
.Oleme avatud: E-R 10.00 - 17.00
L 9.00 - 14.00 telefon **ÜLLE**
5220045 Koerus ja 56341030
MARGIT Rakkes

Sa kõiki sõpru täna näed,
sest homme on ju sõbrapäev.
Sa pane sõbra ümber käed
ja kallista siis kõigest väest.

TIIGRIAASTA JA SÕBRAPÄEVA TÄHISTAMINE SALLAS

13. veebruaril kell 19.00 mõisa saalis
Külas MTÜ NELIKAND, tiigriaasta mõjudest, astroloogiast
räägib Leho, sõbrapäeva ja tiigriaastat võtame vastu
ansambel **"Tiigrikutsu"** saatel.
TULE KOOS SÕPRADEGA!

Sissepääs 50,- (piletide eelmüük ja info: 51998899 Eda,
5038880 Maie

PS. Laud kata endale ise

13. veebruaril algusega kell 20.00 Lahu koolimajas
SÕBRAPÄEVA PIDU
Õhtut juhib ja tantsuks mängib ansambel **"MESIPUU"**,
karaoke
Pilet 25.- krooni

14. veebruaril algusega kell 10
toimub Ao paisjärvel

KALAPÜÜGIVÕISTLUS

võistluse starditasu 50.- krooni
mittekalamehed saavad võistelda
sõbralikus vastlapäeva kolmevõistluses,
on avatud liuväli koos uisulaenutusega,
töötab jääkarusell
Päästeamet korraldab näidisesinemise
ohutusest järele,
toimub demonstratsioon spinningu
täpsusheidetes,
pakutakse hernesuppi ja kuuma teed
parimatele auhinnad
Ootame rohket osavõttu,
veedame koos toredate talvapäeva,
Rakke Kalaspordiklubi MTÜ
Registreerimine tel 56478105 Kaur Salus

Väljaandja
Rakke Vallavalitsus
telefon 3260870
Faks 32 60873
e-post vald@rakke.ee
www.rakke.ee

Toimetaja
Korrektor
e-post
telefon

Annika Aasa
Astra Veelmaa
vallaleht@hotmail.ee
56658704

tiraaz 760
Ilmub kord kuus

materjale avaldamiseks oodatakse iga kuu 25.-ks kuupäevaks